

D E C I Z I E

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Customagic”,

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Customagic” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea comercială „Maxiviabil” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2012, prin care a fost admisă cererea administratorului provizoriu ÎI „Guțu Sergiu” cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație la Societatea cu Răspunderea Limitată „Maxiviabil” și încasat din contul Societății cu Răspundere limitată „Customagic” în beneficiul ÎI „Guțu Sergiu” suma de 50 000 lei cu titlu de remunerare pentru lucrul efectuat în perioada de observare și cheltuielile aferente procesului de administrare provizorie,

constată:

La 18 aprilie 2012, SRL „Customagic” a depus o cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea comercială „Maxiviabil” societate cu răspundere limitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2012 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Customagic” și s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art. 35 a Legii insolabilității în calitate de administrator provizoriu a fost desemnată candidatura ÎI „Guțu Sergiu”, certificatul nr. 19329 din 08 iulie 2011.

Administratorul provizoriu a prezentat raportul privind rezultatele stării de lucruri ale întreprinderii și a temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate, mărimea și componența masei debitoare a debitorului și a semnalat că detaliat în raport a expus situația și măsurile întreprinse în vederea stabilirii temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate și componența masei debitoare a debitorului.

Conform materialelor pricinii anexate la dosar și a răspunsurilor parvenite administratorul provizoriu a constatat că, debitorul nu dispune de capacități operaționale viabile, care i-ar permite redresarea situației economico-financiare a întreprinderii în afara procesului de insolabilitate.

Informația de la Serviciul Vamal cu nr. 2807/5990 din 24 mai 2012 informează faptul că SC „Maxiviabil” SRL nu are bunuri materiale în antrepozite vamale și nu are

datorii la bugetul de stat, compartimentul „Plăți vamale”, conform informației de la BC „ProCreditBank”, SRL „Maxiviabil” la data de 24 aprilie 2008 a contractat un credit de 750000 lei, iar la moment datoria constituie 386336,60 lei.

De asemenea, Centrul de informații juridice prin scrisoarea nr. 172 din 10 mai 2010 a prezentat informația din Registrul gajului bunurilor mobile privind bunurile gajate de SRL „Maxiviabil” pe 7 file.

Astfel, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2012 a fost admisă cererea introductivă depusă de SRL „Customagic” mun. Chișinău privind intentarea procesului de insolvență și a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Maxiviabil”. A fost numit în calitate de administrator de insolvență ÎI „Guțu Sergiu” certificat nr. 19329 din 08 iulie 2011.

Tot la aceeași dată în cadrul ședinței de judecată administratorul insolvenței a solicitat dispunerea încasării de la creditorul SRL „Customagic” a sumei de 50 000 lei, cu titlul de remunerație pentru lucrul efectuat în perioada de observație la Societatea cu Răspundere Limitată „Maxiviabil”, întemeindu-și cerințele pe prevederile art. 36 alin.(2), pct.(5) al Legii insolvenței (în vigoare la momentul adoptării), Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, Hotărârea Guvernului nr. 152 din 19 februarie 2004 cu privire la salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din unitățile cu autonomie financiară, Legea salarizării nr. 847 din 14 februarie 2002 anexa 1.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2012, a fost admisă cererea administratorului provizoriu ÎI „Guțu Sergiu” cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație la SRL „Maxiviabil” și încasat din contul SRL „Customagic” în beneficiul ÎI „Guțu Sergiu” suma de 50 000 lei cu titlu de remunerare pentru lucrul efectuat în perioada de observare și cheltuielile aferente procesului de administrare provizorie.

La 12 mai 2015, SRL „Customagic” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență din 08 octombrie 2012, solicitând admiterea recursului ca fiind depus în termen, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual.

Susține că recent, la 30 aprilie 2015, a aflat prin corespondența recepționată de la executorul judecătoresc Cațer Victor, precum că față de SRL „Customagic” a fost intentat procedură de executare privind încasarea de la SRL „Customagic” în favoarea ÎI „Guțu Sergiu” a sumei de 50 000 lei cu litii de remunerare pentru lucrul efectuat în perioada de observare și cheltuielile aferente procesului de administrare provizorie. Procedura de executare a fost intentată avînd ca bază un litii executoriu emis în temeiul unei încheieri pronunțate la aceeași dată de 08 octombrie 2012.

Afirmă că la 08 octombrie 2012 în cadrul ședinței de judecată privind intentarea procesului de insolvență a participat reprezentantul SRL „Customagic” și la această dată o astfel de încheiere nu a fost pronunțată, iar hotărârea privind intentarea procesului de insolvență nu prevede încasarea unei careva remunerări/cheltuieli în favoarea ÎI „Guțu Sergiu”.

Insistă că despre existența unei așa încheieri nu a știut și nu a luat cunoștință cu aceasta, însă care i-a devenit cunoscută la 07 mai 2015, cînd a primit o copie de pe aceasta.

Mai invocă că conform materialelor dosarului, cererea privind remunerarea administratorului provizoriu este anexată la dosar sub nr.108, astfel, consideră că a fost depusă în instanță mult mai târziu decât data de 08 octombrie 2012. Iar în acest context este imposibil de apreciat data la care de facto a fost pronunțată încheierea de remunerare a administratorului provizoriu.

Totodată, menționează că conform procesului-verbal a ședinței din 08 octombrie 2012 la chestiunea privind examinarea cererii de remunerare a administratorului provizoriu este indicat că reprezentantul SRL „Customagic” a lăsat la discreția instanței soluția cu privire la admiterea sau respingerea cererii administratorului, cea ce reprezintă un fals, deoarece în cazul în care în acea ședință se examina acest demers reprezentantul SRL „Customagic” avea să conteste poziția administratorului și să confirme prin argumente și probe poziția sa, și anume că la data de 17 aprilie 2012 între SRL „Customagic” și Administratorul ÎI „Guțu Sergiu” a fost încheiat contractul nr.177/AP-M/12, care și prevedea acordarea serviciilor de gestionare provizorie a SRL „Maxiviabil” inclusiv, plata și ordinea achitării serviciilor. Serviciile respective au fost integral achitate de SRL „Customagic” în conformitate cu facturile înaintate de administrator.

Consideră că prin acțiunile instanței a fost îngădit accesul SRL „Customagic” la justiție și dreptul la un proces echitabil, acțiuni condamnate atât de legislația Republicii Moldova cât și de normele internaționale.

Mai invocă că deoarece încheierea din data de 08 octombrie 2012 a fost emisă de instanță din oficiu, fără a fi adusă la cunoștință recurentului SRL „Customagic”, ultimul a fost limitat în drepturile sale de a contesta și i s-a limitat dreptul la un proces echitabil, acesta ne-avînd posibilitatea de a cunoaște că a fost emisă această încheiere, în contextul în care avea încheiat cu administratorul un contract și a achitat acestuia remunerația convenită.

Astfel, consideră s-a conformat prevederilor art. 425 CPC și a declarat recursul la 12 mai 2015 în termen, mai mult că cu încheierea contestată a făcut cunoștință la 07 mai 2015.

Totodată, pentru considerentele enunțate și cu referire la prevederile art. 116 CPC solicită repunerea în termen de declarare a recursului împotriva încheierii din 08 octombrie 2012.

La 22 septembrie 2015, SRL „Customagic” a depus supliment la recursul declarat, în care a invocat că conform procesului-verbal existent la dosarul cauzei cât și încheierii din 08 octombrie 2012 (contestată în speță) ședința respectivă de judecată sa petrecut în lipsa reprezentantului debitorului, însă atât recipisa anexată la dosar, întocmită în cadrul ședinței de judecată, cât și hotărîrea de intentare a procesului de insolvență, pronunțată în cadrul ședinței din 08 octombrie 2012, denotă faptul că reprezentantul debitorului SRL „Maxiviabil” - Secară Alexandru a fost prezent în cadrul ședinței de judecată, și-a expus poziția și disponibilitatea asupra posibilității de examinare a cauzei în cadrul acelei ședințe de judecată.

Insistă că din procesul verbal rezultă că instanța a pus în discuție chestiunea privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa reprezentantului debitorului, însă semnătura lui Secară Alexandru pe recipisa (f.d. 34) întocmită la începutul ședinței de judecată denotă faptul că acest proces-verbal nu a fost întocmit în cadrul acelei ședințe de judecată, iar procesul-verbal original a fost înlocuit cu acest proces-verbal fals existent ulterior ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 632 din 14 noiembrie 2001, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea administratorului provizoriu ÎI „Guțu Sergiu” cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație la SRL „Maxiviabil” și încasat din contul SRL „Customagic” în beneficiul ÎI „Guțu Sergiu” suma de 50 000 lei cu titlu de remunerație pentru lucrul efectuat în perioada de observare și cheltuielile aferente procesului de administrare provizorie, a fost emisă la 08 octombrie 2012.

Iar prin prisma normelor enunțate, este cert că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii menționate a expirat la 23 octombrie 2012.

Cu toate acestea, recursul împotriva acestei încheieri a fost declarat de către SRL „Customagic” numai la 12 mai 2015, respectiv în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 425 CPC.

Este de menționat că faptul depunerii recursului în afara termenului legal, se atestă prin însuși solicitarea recurentei cu privire la repunerea recursului în termenul de declarare, care, însă se constată a fi una neîntemeiată, deoarece recurentul nu a invocat nici un motiv, în sensul art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Or, din sensul art. 116 alin.(1) și (3) CPC rezultă că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

De altfel, invocarea recurentului în cererea de recurs precum că dânsul a aflat despre existența încheierii contestate, doar odată cu recepționarea încheierii executorului judecătoresc din 24 aprilie 2015 de primire spre executarea documentului executoriu și intentarea procedurii de executare, nu poate fi reținut de instanța de recurs.

Aceasta deoarece, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 octombrie 2012, la care a fost emisă încheierea contestată, a fost prezent și

reprezentantul recurentului SC „Customagic” SRL, care a lăsat la discreția instanței soluționare demersului înaintat de către administratorul provizoriu al SRL „Maxiviabil”, ÎI „Guțu Sergiu” cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație (f.d. 28), ceea ce denotă că recurentul a avut la cunoștință despre soluția respectivă adoptată la 08 octombrie 2012.

Nu pot constitui temei de admitere a recursului nici afirmația invocată în recurs precum că este un fals mențiunea în procesul-verbal din 08 octombrie 2012, cu referire la faptul că la examinarea demersului administratorului provizoriu cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație, a participat și reprezentantul SC „Customagic” SRL, care a lăsat la discreția instanței soluționarea demersului respectiv, deoarece careva observații asupra procesul-verbal al ședinței instanței de insolvență, unde este reflectată această mențiune, în conformitate cu art. 276 CPC, de către SC „Customagic” SRL n-au fost prezentate, cum nu au fost prezentate și alte probe care ar atesta falsul actelor judecătorești adoptate la 08 octombrie 2012 în procesul de insolvență a SRL „Maxiviabil”.

Astfel fiind, este evident că reprezentantul SC „Customagic” SRL având la cunoștință despre examinarea prezentului litigiu, precum și existența încheierii contestate, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea recursului.

Drept care este dedus și din prevederile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

La fel și art. 61 alin. (1) CPC prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei este cert că, depunând cererea de recurs împotriva încheierii primei instanțe în afara termenului legal, recurentul SC „Customagic” SRL demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Prin urmare, cerința de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a încheierii judecătorești emise în instanța de insolvență și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea

înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Astfel, pentru considerentele menționate și având în vedere faptul că recurentul, fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul declarat de SC „Customagic” SRL ca tardiv, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge cererea Societății cu Răspunderea Limitată „Customagic” cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspunderea Limitată „Customagic” ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2012, prin care a fost admisă cererea administratorului provizoriu ÎI „Guțu Sergiu” cu privire la remunerarea lucrului efectuat în perioada de observație la Societatea cu Răspunderea Limitată „Maxiviabil” și încasat din contul Societății cu Răspundere limitată „Customagic” în beneficiul ÎI „Guțu Sergiu” suma de 50 000 lei cu titlu de remunerare pentru lucrul efectuat în perioada de observare și cheltuielile aferente procesului de administrare provizorie.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva